

STRATEGIJA EU KUTKA Foruma za slobodu odgoja

Uloga Foruma za slobodu odgoja u raspravi o pristupanju Hrvatske Europskoj uniji

Imajući na umu da je Forum za slobodu odgoja primarno udruga koja se bavi obrazovanjem, udruga koja je među prvima u Hrvatskoj uspješno osmislila i pokrenula edukaciju o Europskoj uniji ali i aktivan i snažan akter u civilnom društvu, Forum prepoznaje potrebu za aktivnijim uključivanjem u proces približavanja tema i pitanja koja proizlaze iz procesa pridruživanja građanima te sudjelovanja u ovom procesu na aktivan i stručan način.

S ciljem diseminacije stručnog znanja i pripremljenih materijala korisnicima i izvan sektora obrazovanja, Forum namjerava zadržati poseban fokus na obrazovanje nastavnika, učenika i studenata.

Forum za slobodu odgoja raspravu o Europskoj uniji poima kao s jedne strane pragmatičnu raspravu o koristima i štetama promjena u specifičnim područjima javnih politika a s druge strane vrijednosnu raspravu o uređenju države, društva te o političkom identitetu i ulozi hrvatskih građana u nacionalnom, europskom i globalnom sustavu. U tom smislu Forum za slobodu odgoja nastojat će naglasiti važnost političkog obrazovanja (građanskog odgoja) posebno u smislu svjesnog, promišljenog i otvorenog načina problematiziranja identiteta i borbe s nasljeđem isključivosti političkog identiteta..

Uzimajući u obzir razne diskurse i interpretacije koje sve više obilježavaju poimanje Europe i Europske unije kao i ono što to znači za reinterpretaciju hrvatskog državljanstva i društva, Forum će promovirati i implementirati kritičnost, otvorenost, uključivost kao temeljne vrijednosti ovog procesa.

Ciljevi Foruma za slobodu odgoja u raspravi o pristupanju Hrvatske Europskoj uniji

Faza javne rasprave o budućnosti hrvatskog članstva kao i hrvatske vizije europskog projekta

i njegov budućnosti je prema mišljenju Foruma za slobodu odgoja od ključne važnosti. Naime osnova članstva u Europskoj uniji je sudjelovanje u još jednoj (uz lokalnu i nacionalnu) razini odlučivanja i time potencijalno unapređivanje mogućnosti demokratskog sudjelovanja u odlukama koje se odnose na svim razinama a određuju život građana RH. Kvaliteta i snaga s kojom će građani RH to moći raditi ovisit će o kvaliteti hrvatskog članstva kao i o budućnosti i viziji europskog projekta. U tu svrhu ciljevi EU kutka pri Forumu za slobodu odgoja su:

- Učiniti razliku u stavu vjerovanja u Europsku uniju i vjerovanja u značaj Europske unije za građana, za RH ili za obrazovanje
- Utjecati na pomak u javnoj raspravi o Europskoj uniji s referendumom kao cilja na članstvo kao cilj rasprave.
- Pokrenuti raspravu o hrvatskoj viziji europske integracije, europskog projekta, regije i Europske unije
- Osvijestiti i razdvojiti pragmatičnu i vrijednosnu kritiku i raspravu o Europskoj uniji.
- Osvijestiti razliku između podrške i rasprave o Europskoj uniji i podrške i rasprave o pristupanju RH Europskoj uniji
- Učiniti pomak s percipiranje nacionalnog okvira kao jedinog okvira unutar kojega građani i skupine djeluju na lokalni, europski i globalni
- Zalagati se za uključivi a ne isključivi politički identitet te raspravu o tome „tko smo mi“ a „tko si oni“ „što nam je zajedničko“ a „što različito“ itd. kao i kako se te poruke prenose i kako se društveni i politički identitet podučava u obrazovnom sustavu

Treba naglasiti da sve ove aktivnosti osim zagovaranja trebaju nastaviti provoditi i nakon (mogućeg) ulaska RH u EU jer smatramo da svi akteri koji se bave ovom tematikom imaju obavezu građanima

nastaviti pružati informacije i znanja o EU-u i nakon referendumu. Smatramo to dugoročnim procesom posebno zbog potrebe odgajanja novih generacija građana koji su aktivni i koji osvještavaju svoje interese i koji se za njih aktivno zalažu i znaju kako to činiti. Ova poruka mora biti jasna u svim aktivnostima informiranja i educiranja kako bi se osiguralo da građani te aktivnosti ne percipiraju kao predreferendumske nagovaranje već kao doprinos razumijevanju procesa.

Aktivnosti u skladu s razvijanjem procesa pridruživanja Europskoj uniji

1. Pripremne aktivnosti. U ovoj fazi cilj je osigurati sva potrebna sredstva kao i potrebne stručnjake i volontere za osmišljavanje, pisanje i objavljivanje seta materijala za podučavanje Europske unije, materijala koji mogu biti korišteni i od strane šire populacije a koji su kritični, koji se bave temeljnim pojmovima i interpretacijama, koji pružaju ali metodološki ne uzdižu faktografski pristup te koji poštuju sva saznanja i principe aktivnog, uključivog, kritičnog i održivog odgoja i obrazovanja. Aktivnosti prve faze trajale su od ljeta 2009 do kraja 2010 godine, financirane su kroz program IPA INFO delegacija EU-a u RH kao i iz vlastitih sredstava Forum za slobodu odgoja te značajnim (preko 50%) doprinosom volonterskih sati djelatnika EU kutka ali i čitavog Forum za slobodu odgoja.

2. Edukacija o Europskoj uniji. Edukacija o Europskoj uniji, posebno s obzirom na ciljeve i misiju Forum za slobodu odgoja je temeljna aktivnost koja se u vremenskom smislu preklapa sa svim drugim aktivnostima. Upravo je edukacija o Europskoj uniji presudna za aktivnost informiranja o Europskoj uniji jer građanima daje kontekst unutar kojega mogu procesuirati dobivene informacije što u velikoj mjeri smanjuje mogućnost prenošenja dezinformacija i mitova. Primarni cilj Forum je analizirati, raspraviti, podržati i promovirati savjesno, kritično, konstruktivno i otvoreno političko obrazovanje u smislu građanskog odgoja a u ovoj fazi kao i bližoj budućnosti. Forum će biti usmjeren na edukaciju o Europskoj uniji ali i edukaciji o zapadnom Balkanu i Hrvatskoj kao geopolitičkim pojmovima i društvima koja su važna za Europsku uniju. Forum za slobodu odgoja nudi u sklopu programa stručnog usavršavanja nastavnika seminar „Edukacija o Europskoj uniji“.

3. Informiranje o Europskoj uniji. Informiranje o Europskoj uniji razlikuje se od edukacija o Eu-

ropskoj uniji jer je uloga posrednika u prenošenju informacija svedena na minimum i jer se informacije (što je neprihvatljivo u procesu edukacije) mogu davati na način koji ne uključuje problematiziranje konteksta, ideja i interpretacije čitavog okvira o kojem se informira. Forum za slobodu odgoja u svojim aktivnostima informiranje prepoznaje dva segmenta od kojih je prvi stvaranje resursa za samoinformiranje a drugi koji se kreće u suprotnom smjeru nuđenje informacija građanima (s važnim naglaskom na bottom-up pristup odabiru tema i problema koji su od interesa specifičnim skupinama građana). Aktivnosti koje su prosljedile, na volonterskoj osnovi, iz projekta IPA INFO a uključuju okrugle stolove i predavanja na fakultetima, u školama kao i za stručnu (pedagošku) javnost, objavljivanje članaka u Školskim novinama, pisanje tekstova, kao i sudjelovanje u obrazovnim televizijskim i radio emisijama.

4. Zagovaranje Europske unije. Zagovaranje Europske unije, za razliku od informiranja o Europskoj uniji svjesno koristi kao posrednike aktere koji za cilj imaju ulazak u EU kao i davanje onih informacija zbog kojih ti akteri smatraju da su argumenti za ulazak snažniji i važniji od argumenata protiv. Forum za slobodu odgoja ne namjerava provoditi zagovaračku kampanju no želi sudjelovati u procesu zagovaranja u konzultantskoj ulozi kako bi svoja iskustva i znanja o kritičnom i otvorenom pristupu Europskoj uniji podijelio s ostalim akterima i kako bi doprinjeo kvaliteti zagovaračke kampanje.

autorica: Tamara Puhovski
izdavač: Forum za slobodu odgoja, 2011.
slika: © Europski parlament, 2010, Flickr
www.fso.hr

